

Raport Comisia de etica a UBB 2022

1. Comisia de Etică și regulamentul de funcționare – prezentare sintetică

Comisia de etică a UBB este o structură independentă de analiza a sesizărilor de etica a cercetării și a managementului universitar. Comisia funcționează în baza prevederilor Legii educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, cu modificările și completările ulterioare.

Comisia de etică universitară are următoarele atribuții:

- a) analizează și soluționează plângerile privind abaterile de la etica universitară, pe baza sesizărilor sau prin autosesizare, conform Codului de etică și deontologie universitară al UBB;
- b) elaborează un raport anual referitor la situația respectării eticii universitare și a eticii activităților de cercetare, pe care îl prezintă Rectorului și Senatului universitar și care constituie un document public;
- c) contribuie la elaborarea și modificarea Codului de etică și deontologie universitară al UBB, care se supune senatului universitar pentru adoptare;
- d) atribuțiile stabilite de Legea nr. 206/2004, cu modificările și completările ulterioare;
- e) alte atribuții prevăzute de lege sau stabilite conform Cartei universitare.

Orice persoană, din universitate sau din afara universității, poate sesiza Comisiei de etică universitară cu privire la abateri săvârșite de membri ai comunității universitare, recoamandabil numai după epuizarea dreptului de petiție și respectând ierarhia din Universitate. Comisia se poate autosesiza cu analiza unor fapte, situații sau documente emise la diferite niveluri susceptibile de a încălca regulile și principiile de etică în activitatea didactică, de cercetare și administrativă, precum și în alte aspecte al vieții universitare. În urma unei sesizări, comisia de etică universitară demarează procedurile stabilite de Codul de etică și deontologie universitară, respectiv de Legea nr. 206/2004, cu modificările și completările ulterioare.

În cadrul Comisiei de etica a fost înființat în 2020 *Ombudsman-ul universitar*, care ocupa funcția de vicepreședinte a comisiei.

Ombudsmanul universitar este un organism intern al UBB care activează pe baza principiilor confidențialității, imparțialității și independenței, fiind un sprijin informal pentru toți membrii comunității academice, conform Codului etic al UBB și al Ghidului pentru combaterea discriminării în UBB. Ombudsmanul universitar discuta cu membrii comunității UBB fără prejudecăți și într-un mod obiectiv, nu mustrează și nu pedepsește. Ombudsmanul universitar este imparțial,

funcționând ca un facilitator sau mediator neutru, fără să devină avocat al unei părți. Ombudsmanul activează independent de conducerea UBB și de alte autorități administrative. El/ea nu are nicio autoritate de a lua decizii administrative cu forță obligatorie.

Ombudsmanul și secretariatul ombudsmanului sunt obligați să păstreze confidențialitatea înregistrărilor, contactelor și a comunicării și nu au nicio obligație de divulgare a acestora către nicio altă entitate. Documentele pot fi transmise numai cu acordul expres al părților în cauză. Singura excepție de la promisiunea de confidențialitate este pentru cazurile care implică risc iminent de vătămare corporală pentru sine sau pentru alții.

Ombudsmanul universitar poate face recomandări, organiza și participa la discuții din oficiu, mediază litigiile și poate ajuta la găsirea de soluții constructive. Ombudsmanul universității poate face recomandări, care nefiind obligatorii ci doar facultative, nu pot fi contestate și nu pot fi transmise altor autorități.

Ombudsmanul universitar intervine în medierea conflictelor cât de curând posibil, după ce este sesizat. Sesizările este recomandabil să fie realizate în maxim 30 de zile de la incident, pentru a se asigura o intervenție promptă și eficientă. Se poate apela la ombudsmanul universității atunci când nu este clar cine are competența de soluționare a unui conflict, sau ca ultimă soluție atunci când au epuizat toate celelalte căi. Ombudsmanul universității poate să răspundă și la simple întrebări sau să identifice alte persoane care pot oferi răspunsuri cu privire la aspectele semnalate.

Ombudsmanul universitar are rolul de a asculta persoana cu atenție și de a o ajuta să analizeze situația, poate ajuta la identificarea unei liste de opțiuni și clarifica anumite politici și proceduri interne, poate sprijini cu mijloace eficiente persoana în cauză pentru a face față conflictului și pentru a-și crește abilitățile în gestionarea conversațiilor sau situațiilor dificile.

Ombudsmanul universitar al UBB subscrie la Codul de etică și deontologie profesională al UBB, la Codul de etică și standarde de practică al Asociației Internaționale a Ombudsmanului (IOA) și la standardele Rețelei Europene a Ombudsmanilor în Învățământul Superior (ENOHE).

2. Activitatea comisiei în anul 2022 – prezentare sintetică

După constituirea noii Comisii de etica în martie 2020, în anul 2021 și 2022 am continuat o abordare pro-activă, de mediere și educare în spiritul eticii academice, și doar în plan secundar sancționatoare.

În acest sens, am publicat pe pagina de social media - <https://www.facebook.com/comisiadeeticaubb/> diverse informații privind etica cercetării, iar site-ul web a fost actualizat cu informații relevante - https://www.ubbcluj.ro/ro/despre/organizare/comisia_de_etica

În perioada premergătoare examenelor, s-a realizat o prezentare pentru studenți și cadre didactice a principalelor norme de etică a cercetării și universitare: <https://www.facebook.com/comisiadeeticaubb/photos/pcb.115871026821344/115875793487534/>. Am încercat să atragem atenția într-un mod pro-activ, într-o manieră adaptată generațiilor digitale, asupra fenomenului plagiatului:

<https://www.facebook.com/GlasbergenCartoons/posts/2605445156191851> si am distribuit aceste informații studenților prin intermediul grupurilor de social media.

De asemenea, Comisia a contribuit la diseminarea si aplicarea Ghidului anti discriminare la UBB - [Ghid anti discriminare](#).

Universitatea Babeș-Bolyai (UBB) se implică activ în susținerea studenților și a cadrelor didactice prin intermediul mecanismului ombuds. Ombudsmanul universitar, o inovație a UBB, joacă un rol tot mai important în UBB și la nivel internațional. Mai jos sunt detaliile relevante:

1. Universitatea Babeș-Bolyai (UBB) a devenit membru al ENOHE - European Network of Ombudsmen in Higher Education în 2020, fiind singura universitate din România care face parte din această rețea importantă de instituții de învățământ superior.
2. Ombudsmanul universitar a oferit suport și consiliere pentru un număr de 14 solicitări de consiliere și/sau mediere în 2022, cu majoritatea acestora rezolvate într-un mod eficient prin intermediul întâlnirilor cu mecanismul ombuds sau prin intermediul Comisiei de Etică.
3. Ombudsmanul universitar a fost invitat să susțină o prezentare la Școala de Integritate organizată de CARFIA (Centrul de Acțiune, Resurse, Formare pentru Integritate Academică) în anul 2022. Aceasta a reprezentat o ocazie de a împărtăși expertiza și cunoștințele în domeniul transparenței și integrității în învățământul superior.
4. Ombudsmanul universitar a fost activ în dezvoltarea și implementarea unor proceduri specifice la Universitatea Babeș-Bolyai (UBB) pentru asigurarea bunăstării mentale a studenților și a personalului universitar. Aceste proceduri, aprobate prin Hotărârea nr. 104 și 105 din 14.09.2021 a Senatului Universității, au fost diseminate în cadrul proiectului CNFIS-FDI-2022-0066, prin patru evenimente comunitare care s-au desfășurat în limba română și maghiară.

Prin implicarea în ENOHE și participarea la conferințe și evenimente relevante, UBB contribuie la îmbunătățirea guvernantei și calității învățământului superior la nivel european. Dezvoltarea procedurilor proprii și participarea la evenimentele naționale relevante subliniază angajamentul UBB față de bunăstarea studenților și a personalului universitar. Prin toate aceste activități, UBB demonstrează preocuparea sa constantă pentru transparență, integritate și incluziune în cadrul comunității academice.

În privința sesizărilor formale adresate Comisiei de etica, în 2022 s-au înregistrat 10 sesizări privind etica în cercetare sau în managementul universitar.

Unele au putut fi rezolvate prin direcționarea către facultăți (3), unde s-au folosit și tehnici de mediere și conciliere.

Din cele 10 sesizări, 7 sesizări au fost rezolvate print-o procedura formală de analiza în cadrul comisiei de etica. Pentru 5 s-au decis sancțiuni, pentru 2 doar recomandări.

De asemenea, Comisia de etica a fost consultată de Rector sau de facultăți cu privire la alte situații care ar fi putut implica aspecte de etica universitară, dar care nu au ajuns să fie formalizate și au fost soluționate de către conducerea UBB.

In concluzie, consideram ca activitatea Comisiei de etica a UBB in noul mandat poate fi caracterizată prin schimbarea de paradigma către o abordare axata pe comunicare publica, mediere, educare pro-activa in spiritul eticii universitare si doar in plan secundar cu rol sanționator.

Președinte Comisia de Etica a UBB

Prof. dr. Dacian C. Dragos

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'D. Dragos', is positioned below the text. The signature is fluid and cursive, with the first letter 'D' being particularly large and stylized.